

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 18 grudnia 2024 r.

Poz. 8881

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NPII.4131.1.970.2024 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 13 grudnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VII/53/24 Rady Gminy Lipowa z dnia 31 października 2024 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXVI/199/20 Rady Gminy Lipowa z dnia 30 września 2020 r w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w części określonej w:

1) § 1 pkt 4 uchwały, w zakresie w jakim nadaje nowe brzmienie § 5 ust. 3 lit. a uchwały nr XXVI/199/20 w zakresie wyrażenia *z limitem 17 pojemników 240 l na nieruchomość na rok* – jako sprzecznej z art. 6r ust. 3 w związku z art. 6r ust. 3a i 3aa ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.), zwanej dalej *ustawą*,

2) § 1 pkt 4 uchwały, w zakresie w jakim nadaje nowe brzmienie § 5 ust. 3 lit. b uchwały nr XXVI/199/20 w zakresie wyrażenia *z limitem 17 pojemników 240 l na nieruchomość na rok* – jako sprzecznej z art. 6r ust. 3 w związku z art. 6r ust. 3a i 3aa ustawy.

3) § 1 pkt 4 uchwały, w zakresie w jakim nadaje nowe brzmienie § 5 ust. 3 lit. c uchwały nr XXVI/199/20 w zakresie wyrażenia w zakresie wyrażenia *z limitem 10 pojemników 240 l na nieruchomość na rok* – jako sprzecznej z art. 6r ust. 3 w związku z art. 6r ust. 3a i 3aa ustawy.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 31 października 2024 r. Rada Gminy Lipowa podjęła uchwałę Nr VII/53/24 w sprawie zmiany Uchwały Nr XXVI/199/20 Rady Gminy Lipowa z dnia 30 września 2020 r w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zwanej dalej *uchwałą*.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 6r ust. 3 ustawy.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała w części jest niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 6r ust. 3 ustawy – *Rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego*

zbierania odpadów komunalnych. Dalej należy wskazać, że z art. 6r ust. 3a ustawy wynika, że: *W uchwale, o której mowa w ust. 3, dopuszcza się ograniczenie ilości zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych, stanowiących odpady komunalne, odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Natomiast w myśl art. 6r ust. 3aa ustawy: Ograniczenie może dotyczyć także ilości innych niż wymienione w ust. 3a bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a na których prowadzona jest działalność w zakresie gastronomii, w tym restauracje, stołówki i zakłady zbiorowego żywienia, hurtownie, jednostki handlu detalicznego, a także podobnych odpadów z zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność. W uchwale, o której mowa w ust. 3, gmina określi rodzaje działalności prowadzonej na nieruchomościach, na których nie zamieszkują mieszkańcy, których dotyczy to ograniczenie.*

Organ nadzoru podkreśla, iż przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje albo w całości.

W opinii organu nadzoru analizowana uchwała została podjęta częściowo z naruszeniem ww. przepisów.

Należy zwrócić uwagę na regulację § 1 ust. 4 uchwały, w następującym brzmieniu:

§ 1. W Uchwale Nr XXVI/199/20 Rady Gminy Lipowa z dnia 30 września 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi wprowadza się następujące zmiany:

4. § 5 ust. 3 otrzymuje nowe brzmienie:

„Odpady ulegające biodegradacji gromadzone w odpowiednich pojemnikach odbierane są z nieruchomości zgodnie z opublikowanym przez gminę harmonogramem z następującą częstotliwością:

a) dla nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej – nie rzadziej niż jeden raz na dwa tygodnie w okresie od maja do września i jeden raz w miesiącu w pozostałym okresie od października do kwietnia z limitem 17 pojemników 240 l na nieruchomość na rok;

b) dla nieruchomości w zabudowie wielolokalowej – nie rzadziej niż jeden raz na dwa tygodnie w okresie od maja do września i jeden raz w miesiącu w pozostałym okresie od października do kwietnia z limitem 17 pojemników 240 l na nieruchomość na rok;

c) dla nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej jedynie przez część roku na cele rekreacyjno-wypoczynkowe nie rzadziej niż raz w miesiącu z limitem 10 pojemników 240 l na nieruchomość na rok

d) dla nieruchomości niezamieszkałych – nie rzadziej niż raz w miesiącu”.

Zastrzeżenia organu nadzoru budzi § 1 ust. 4 uchwały, w zakresie w jakim nadaje nowe brzmienie § 5 ust. 3 lit. a uchwały nr XXVI/199/20 w zakresie wyrażenia „z limitem 17 pojemników 240 l na nieruchomość na rok”, § 1 ust. 4 uchwały, w zakresie w jakim nadaje nowe brzmienie § 5 ust. 3 lit. b uchwały nr XXVI/199/20 w zakresie wyrażenia „z limitem 17 pojemników 240 l na nieruchomość na rok” oraz § 1 ust. 4 uchwały, w zakresie w jakim nadaje nowe brzmienie § 5 ust. 3 lit. c uchwały nr XXVI/199/20 w zakresie wyrażenia „z limitem 10 pojemników 240 l na nieruchomość na rok”.

Zatem Rada, odnosząc się ogólnie do frakcji bioodpadów, postanowiła ograniczyć ilość odbieranych odpadów ulegających biodegradacji w ten sposób, że w ramach odbioru z nieruchomości ich ilość nie może przekroczyć 17 pojemników (dla nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej jak również dla nieruchomości w zabudowie wielolokalowej) albo 10 pojemników (dla nieruchomości, na której znajduje się domek

letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej jedynie przez część roku na cele rekreacyjno-wypoczynkowe) o pojemności 240 litrów na nieruchomość na rok. Należy jednak zauważyć, że przepis art. 6r ust. 3a ustawy pozwala na ograniczenie odbioru lub przyjmowania przez PSZOK ilości jedynie tych bioodpadów, które stanowią części roślin pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy, a które stanowią odpady komunalne. Rada nie była zatem uprawniona do ograniczenia ilości odbieranych odpadów w odniesieniu do całej frakcji, a jedynie do tych wyraźnie wskazanych w art. 6r ust. 3a ustawy.

Tym samym Rada Gminy, stanowiąc o ograniczenia ilości odbieranych odpadów ulegających biodegradacji – przekroczyła zakres upoważnienia ustawowego, czym istotnie naruszyła prawo, to jest przepis art. 6r ust. 3 w związku z art. 6r ust. 3a i 3aa ustawy.

Jednocześnie organ nadzoru wskazuje, że możliwe jest doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem poprzez wyeliminowanie jedynie części uchwały.

Powyżej opisane uchybienia należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr VII/53/24 Rady Gminy Lipowa z dnia 31 października 2024 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXVI/199/20 Rady Gminy Lipowa z dnia 30 września 2020 r w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi – w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Elżbieta Żabicka-Lakomy